

Freds rörelsen i Kungälv

Är fred i Mellanöstern möjlig?

Minnesanteckningar från Svenska Palestinakommitténs fredsseminarium på Nordiska folkhögskolan i Kungälv 2013-10-05.

Han-Åke Höber, rektor på Nordiska folkhögskolan, hälsade drygt 60 deltagare välkomna och berättade om Nordiska folkhögskolans tillkomst 1947 och dess uppdrag. Sedan presenterade **Lars-Olof Olsson**, ordförande i Fredsrörelsen i Kungälv, sin organisation och dess verksamhet. **Ismail Adra**, ordförande i Svenska Palestinakommittén, berättade om dagens program och drog paralleller mellan Kungälvs historia och situationen i Palestina.

Hala Husni Fariz, Palestinas ambassadör i Sverige inledde seminariet med ett anförande på engelska. I översättning sa hon att människor har fått lära sig att leva tillsammans för att kunna överleva. Vi har stiftat internationella lagar för samlevnad, men dessa gäller inte för palestinierna, deras rättigheter respekteras inte. Fred och ockupation kan inte existera samtidigt. I FN röstade man 2012 för att Palestina skulle betraktas som en självständig stat, men Israel respekterar inte detta. Information om konflikten mellan Israel och Palestina är mer spridd än någonsin förr och ändå är situationen i Palestina farligare än någonsin. Det är inte en fråga om religion eller landområden utan om kolonialism och den måste upphöra! Hon slutade med att tacka för vårt stöd.

Nils Eliasson, som varit svensk generalkonsul i Jerusalem i fem år, talade om bakgrunden till konflikten, från Gamla testamentets berättelser om Guds egendomsfolk, den romerska ockupationen och fram till FN's deklaration 1947 om delningen av landet. Utropandet av staten Israel i maj 1948 ledde till att araberna anföll, men de hade ingen framgång. Mellan 1949 och 1967 rådde stillestånd. 1967 ockuperade Israel ytterligare landområden, fram till Jordan. Idag finns det 500 000 bosättare på Västbanken.

Nils Eliasson redogjorde för några frågor som måste lösas för att uppnå fred.

Fråga 1: "Var skall gränsen gå mellan Israel och Palestina?" Judarna hävdar att det inte får finnas någon palestinsk stat väster om Jordan.

Fråga 2 handlar om Jerusalems ställning. "Hur skall den kunna vara huvudstad i två stater?" Judarna hävdar att Jerusalem är odelbart.

Fråga 3: "Vad skall hända med bosättarna?"

Fråga 4 handlar om Israels säkerhet.

Fråga 5 handlar om vattenresurser. Vattnet räcker inte till både israelers och palestiniers jordbruk.

Fråga 6: "Vad händer om det inte blir fred?" Ockupationen har pågått sedan 1948 och det är en orimlig situation. 2012 godkändes Palestina som en självständig stat i FN (dock ej av Sverige).

Nils Eliasson var försiktigt optimistisk om en lösning på konflikten, något som flera insatta personer har ansett vara omöjligt. "Araber och judar kan inte leva tillsammans." De nu upptagna förhandlingarna är det nämligen mycket tyst om, något som kan vara ett gott tecken.

Nästa punkt på programmet hette "Är pennan större än svärdet?" Göteborgsjournalisten **Gert Gelotte** intervjuade den judiska journalisten **Amira Hass**. Gelotte började med att erinra om att Palestina var ett brittiskt mandat fram till 1918, då 78 % av området blev Israel. Idag ockuperar Israel 40 % av det palestinska området (22 %). De 60 % som utgör Palestina idag är ett mycket splittrat område. Han påpekade också att motståndsrörelser genom historien inte har kallats terrorister. Varför kallas palestinerna det? De har rätt att göra motstånd mot en ockupation. I fredsförhandlingar förväntas Palestina kompromissa. Vad mer skall de kompromissa om?

Amira Hass är en judinna, som bor i Ramallah på Västbanken. Hon talade engelska och sa i översättning att fred är positivt för både palestinier och judar/Israel. Men det finns hinder på vägen dit:

- 1) Situationen i Egypten och Syrien är nedslående. Revolutionen i Tunisien och Egypten ingav hopp, som idag är krossat. Oslo-processen var förödande, eftersom de israeliska ledarna inte vill ha fred. De ville att palestinerna skulle ge upp.
- 2) Den palestinska medelklassen håller fast vid status quo. De tror inte att de kan uppnå bättre förhållanden.
- 3) Striden mellan Fata och Hamas.
- 4) Strypningen av den palestinska ekonomin. Israel blockerar alla ekonomiska aktiviteter.
- 5) Stora ekonomiska skillnader mellan grupper i Palestina. De rika grupperna är inblandade i fredsförhandlingarna och är positiva till Israel.

Gert Gelotte undrade om tvåstatslösningen är död. Amira Hass menade att man inte kan säga så bara för att det är praktiskt svårt att lösa problemet med bosättarna. De kan väl flytta.

Amira Hass var också kritisk till FN's och framför allt till USA's roll i Mellanöstern. Eftersom USA är det land som ger mest hjälp till Israel, kan deras militära inblandning i Mellanöstern/Syrien få negativa konsekvenser.

Sedan berättade **Lena Lönnqvist** om sina erfarenheter som följeslagare, en verksamhet som bedrivs av Kyrkornas världsråd i 21 länder. Följeslagarnas uppgift är att med sin närvaro beskydda palestinerna. Lena påpekade, att det även finns israeliska fredsaktivister, men bosättningarna utökas hela tiden på palestinsk mark. Ofta utövas grovt våld från bosättarna mot palestinerna. Ett exempel på palestinernas utsatta situation är Masiter Yatta. Masiter Yatta är ett militärt övningsområde för Israel (Firing zone 918) och ingen får vistas där. Idag bor 1000 personer i området, i 12 byar som alla är hotade. Israel bryter därmed mot Genevekonventionen, eftersom det är olagligt med firing zones.

Under rubriken "Att bistå är att lära sig solidaritetens ABC" berättade **Ismael Adra** att Svenska Palestinakommitténs utvecklingsprojekt i Al Karmel fungerar bra och får fortsätta till 2015. Projektet drivs med bistånd från Sida och Forum Syd. **Qasem Abuarram**, ordförande i Al Karmel, och **Mousa Adra**, kassör, visade bilder och berättade om verksamheten och levnadsvillkoren i Al Karmel.

Efter fikapausen sjöng eleverna Oskar, Henrik och Juliana från Nordiska folkhögskolans vislinje egna och andras sånger.

Därefter följde en paneldiskussion, där de medverkande diskuterade situationen i Palestina och hur man kan gå vidare. Ismael Adra avslutade seminariet genom att tacka de medverkande med en gåva.

Kungälv 2013-10-05

Märit Larsson, sekreterare i Fredsrörelsen i Kungälv